

Je denkt erover om te starten als onthaalouder, maar je weet niet goed of de job wel iets voor jou is? Dan is er goed nieuws! Er is een nieuw kennismakingstraject in de maak dat kandidaat-onthaalouders voorbereidt op de job. De vorming duurt 40 uren en zal binnenkort aangeboden worden door verschillende organisaties. Maar eerst moest de cursus natuurlijk uitgetest worden. Marc Zoller nam deel aan de allereerste try-out.

Nieuw voor kandidaat-onthaalouders!

Try-out van het Kennismakingstraject Gezinsopvang

Het kennismakingstraject richt zich op kandidaat-onthaalouders die als aangesloten of zelfstandige onthaalouder kinderen wensen op te vang. De cursus wil hun een goed inzicht geven in de verwachtingen en competenties die nodig zijn voor de job. 'Toen ik besloot om met mijn vrouw mee te werken in de gezinsopvang, stelde de dienst waarbij zij al aangesloten was, voor om eerst het kennismakingstraject te volgen', vertelt Marc Zoller. 'Mijn vrouw vangt als onthaalouder al negen jaar kinderen bij ons thuis op en af en toe spring ik in. Werken en spelen met de kinderen spreekt me erg aan. Mijn eigen job in de drukkerij eiste zijn tol. Ik werkte in een ploegensysteem en ik bracht te weinig tijd door met mijn gezin. Daarom hebben mijn vrouw en ik beslist om als samenwerkende onthaalouders aan de slag te gaan. Maar het leek me goed om eerst te kijken of die job echt iets voor mij is.'

Goed begonnen is half gewonnen

Het is belangrijk dat kandidaat-onthaalouders kunnen inschatten of de job wel bij hen past. Hoe beter ze voorbereid worden, hoe langer ze het volhouden. Uit cijfers uit 2008 blijkt immers dat 20% van de stoppende onthaalouders minder dan zes maanden de job uitoefende. En 50% van de stoppers deed het werk hoogstens vijf jaar. Gezien het grote tekort aan opvangplaatsen is dat een probleem. Bovendien heeft het ook gevolgen voor de kwaliteit van de gezinsopvang. De continuïteit van zorgpersonen en het behoud van ervaring en opgebouwde *knowhow* komen te veel in het gedrang. Een verkeerde inschatting van de job is een van de hoofdredeken waarom een grote groep onthaalouders kort na de start afhaakt. Daarom wil het kennismakingstraject onthaalouders voor de eigenlijke start een goed inzicht geven in hun eigen draagkracht, hun talenten en groeikansen. Deelnemers

maken in de cursus kennis met de verschillende aspecten van het beroep en vertalen dit naar hun eigen situatie. Ze gaan aan de slag met vragen als: Hoe kan ik deze job combineren met mijn gezin? Wat betekent dit financieel voor mij? Welke aanpassingen moet ik maken in mijn huis? Enzovoort. Marc herinnert zich nog de 'Draagkracht-map'. 'In die map stonden oefeningen en vragen die ons toelieten stil te staan bij de verschillende onderdelen van de job van onthaalouder. We konden dat dan steeds linken met onze eigen situatie en op zoek gaan naar wat onthaalouder worden juist zou betekenen voor ons. Per onderdeel moest ik mijn sterktes en uitdagingen aanduiden. Het stelde mij in staat om een meer gerichte keuze te maken: ik weet nu dat ik zeker wil starten.'

Hulp bij een bewuste keuze

Of het iets voor jou is, beslis je uiteindelijk zelf. De cursus helpt je om jezelf te evalueren in functie van de job, begeleiders ondersteunen je daarin. Op de laatste dag stellen cursisten een 'Persoonlijk Ontwikkelingsplan' op met drie werkpunten en ook een individueel portret met sterktes en uitdagingen bij de verschillende aspecten van het beroep. Daarnaast krijg je ook feedback van de cursusbegeleiders over hoe zij jou tijdens de 40 uren vorming ervaren hebben en wat volgens hen jouw grootste sterktes en uitdagingen zijn. Alles wordt besproken met de deelnemers. Marc vindt die feedback heel correct geformuleerd. 'De begeleiders hebben een eerlijk en juist beeld gegeven van hoe ik ben. Toen ik na de laatste cursusdag thuiskwam heb ik die feedback onmiddellijk getoond aan mijn vrouw. Ook zij gaf aan: "Dat is nu echt mijne Marc, zie!" Ik ben ook echt van plan rekening te houden met de uitdagingen en de drie actiepunten die ik zelf opgesteld heb.'

Vijf rollen

Om tot een goede reflectie te komen, moet je natuurlijk weten wat de job inhoudt. Dat komt in de cursus aan bod aan de hand van de 'vijf rollen van een onthaalouder'. Per cursusdag komt een rol aan bod:

- **De onthaalouder als organisator:** Als onthaalouder beheer je inkomsten en uitgaven en pak je betalingsproblemen aan. Een goede dag- en weekplanning is de sleutel voor een goed draaiende gezinsopvang. Door een goede organisatie kun je de job combineren met je privé- en/of gezinsleven.

- **De onthaalouder als professionele opvoeder:**

Als onthaalouder ben je een warme, professionele opvoeder van jonge kinderen. Je hebt aandacht voor hun gevoelens en hun basisbehoeften, je kunt hierop inspelen. Je voelt aan wat een kind boeit en wat je kunt doen om een kind te laten opgaan in zijn spel. Je biedt structuur en continuïteit en zorgt dat kinderen de ruimte krijgen om hun eigen interesses te volgen en te experimenteren.

- **De onthaalouder als opvoedingspartner van ouders:** Als onthaalouder voed je, samen met de ouders, de kinderen op. Dit vraagt een respectvolle en open houding ten aanzien van de ouders, ook wanneer zij verschillen van je eigen gewoonten en ideeën. Je praat met ouders over de dagelijkse ervaringen met hun kind en je kunt zorgen en problemen op een open en opbouwende manier met hen bespreken. ➤

Het ideale vakblad voor medewerkers van de buitenschoolse opvang!

Met KIDDO ontvang je 8x per jaar waardevolle vakinformatie:

1. De laatste ontwikkelingen en nieuwtjes binnen je vakgebied,
2. Praktijkverhalen en reportages,
3. Advies van deskundigen en tips van collega's,
4. Interessante portretten en scherpe columns,
5. Handige tips voor (kinder)boeken,
6. Originele spel- en knutselactiviteiten.

Als abonnee krijg je uiteraard korting op het jaarlijkse KIDDO-KinderopvangCongres én je ontvangt mooie aanbiedingen via de KIDDO-nieuwsbrief

Ga voor het afsluiten van een abonnement naar www.kiddo.net en gebruik de actiecode RUIMTEN12
In Vlaanderen kun je ook terecht op www.epo.be

Neem nu een abonnement op KIDDO
en ontvang *Ruimten maken voor vier tot twaalf jaar* cadeau!

t.w.v.
€ 29,50!

Hoe kun je je kindercentrum zo inrichten dat het ook echt een ruimte voor kinderen is, die bovendien past bij de pedagogische visie en werkwijze van je organisatie? Op die vraag geeft deze uitgave een uitgebreid antwoord

KIDDO, hét pedagogische vakblad voor de kinderopvang

Een jaarabonnement kost € 46,- voor particulieren, € 89,- voor organisaties en € 33,- voor studenten.

• **De onthaalouder als verzorger:**

Als onthaalouder heb je heel wat verzorgende taken: de maaltijden van de kinderen verzorgen, verluieren, schoonmaken... Je bent verantwoordelijk voor de veiligheid van de kinderen. Bij een ongeval kun je rustig en juist reageren. Je kent de strenge vereisten en verantwoordelijkheden die hierbij horen.

• **De onthaalouder als netwerker/onderzoeker:**

Als onthaalouder ben je een groot deel van de dag alleen aan het werk met de kinderen. Dat valt soms zwaar. Voor de kwaliteit van de opvang is het noodzakelijk dat je niet geïsoleerd raakt. Om ervaringen uit te wisselen, je eigen werk te evalueren en kennis uit te breiden, onderhoud je best contact met andere onthaalouders, pedagogisch begeleiders, specialisten, enzovoort.

Op die manier krijg je in de cursus zicht op de veelzijdige inhoud van de job als onthaalouder. Dat lijkt vrij zwaar en veel, maar de cursus wisselt theorie voortdurend af met reflectie en oefeningen. Marc apprecieerde die aanpak: 'Ik heb die afwisseling nodig. De hele dag luisteren is niets voor mij. Dan zou ik afhaken en niet zoveel bijleren. Nu hebben we bijvoorbeeld in het onderdeel over gezonde voeding zelf eten kunnen koken, in wedstrijdvorm! We konden vaak onze mening inbrengen en er was ruimte om zelf veel vragen te stellen. We wisselden ervaringen uit onder elkaar en dat vond ik zeer verrijkend. De inhoudelijke onderdelen kregen we ook mee op papier en dat was goed om thuis nog eens te overlopen. Mijn vrouw was daar trouwens ook erg in geïnteresseerd.'

Concrete plannen

Het kennismakingstraject Gezinsopvang past in een breder competentiebeleid voor onthaalouders. Na het volgen van de volledige module, krijg je, mits een positieve evaluatie, een attest. Dit levert een vrijstelling op voor een gelijkaardige module in de opleiding Begeleider in de Kinderopvang in het Volwassenenonderwijs. Als kandidaat-onthaalouder kun je met dit attest en je Persoonlijk OntwikkelingsPlan (portret + werkpunten) aankloppen bij een begeleidende dienst. Het vormt een mooi vertrekpunt voor de sollicitatieprocedure en/of het begeleidingstraject dat je met de dienst zal afleggen. Hierdoor krijg je als onthaalouder kansen op persoonlijke ontwikkeling en kun je groeien in je functioneren. ◀

Meer info

VBJK en CEGO ontwikkelen, testen en verspreiden het kennismakingstraject. Zij doen dit in nauwe samenwerking met een werkgroep waarin Diensten voor Onthaalouders, zelfstandige kinderopvang, vormingsorganisaties en Kind&Gezin zijn vertegenwoordigd. Het Kennismakingstraject Gezinsopvang wordt ontwikkeld met steun van het Europees Sociaal Fonds. Meer weten? Contacteer VBJK via onthaalouderacademie@vbjk.be of 09 232 47 35